പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 050

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/x5y

ശേഷ ഉവാച.

അഥ രാമാനുജോ വേഗാത്സമാഗത്യ സ്വസേവകാൻ .

പപ്രച്ഛ കുത്ര വാഹോഽസൗ യാജ്ഞികഃ സുമനോഹരഃ 1.

തദാ തേ വചനം പ്രോചുഃ ശത്രുഘ്നം സുമഹാബലാഃ .

ന ജാനീമോ ഭടാഃ കേചിദ്ധയം നീത്വാ ഗതാഃ പുരേ 2.

വയം ച ധിക്കൃതാഃ സർവേ ബലിഭീ രാജസേവകൈഃ .

അത്ര പ്രമാണം ഭഗവാനിതി കർതവ്യ താം പ്രതി 3.

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം തേഷാം ശത്രുഘ്നഃ കുപിതോ ഭൃശമ് .

ദശന്നോഷ്ഠാത്സ്വദശനാഞ്ജിഹ്വയാ ലേലിഹന്മുഹുഃ 4.

ഉവാച വീരോ മദ്വാഹം ഹൃത്വാ കുത്ര ഗമിഷ്യസി .

ഇദാനീം പാതയേ ബാണൈഃ പുരംജനസമന്വിതമ് 5.

ഇത്യുക്ത്വാ സുമതിം പ്രാഹ കസ്യേദം പുടഭേദനമ് .

കോ വർതതേഽസ്യാധിപതിര്യോ മേ വാഹമജീഹരത് 6.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി വാക്യം സമാകർണ്യ ഭൂപതേഃ കോപസംയുതമ് .

ജഗാദ മംത്രീ സുഗിരാ സ്ഫുടാക്ഷരസമന്വിതമ് 7.

വിദ്ധീദം കുംഡലം നാമ നഗരം സുമനോഹരമ് .

അസ്മിന്വസതി ധർമാത്മാ സുരഥഃ ക്ഷത്ത്രിയോ ബലീ 8.

നിത്യം ധർമപരോ രാമചരണദ്വംദ്വസേവകഃ .

മനസാ കർമണാ വാചാ ഹനൂമാനിവ സേവകഃ 9.

ചരിതാന്യസ്യ ശതശോ വർതംതേ ധർമകാരിണഃ .

മഹാബലപരീവാരഃ സുരഥഃ സർവശോഭനഃ 10.

മഹദ്യുദ്ധം ഭവേദത്ര ഹൃതശ്ചേദ്വാഹസത്തമഃ .

അനേകേ പ്രപതിഷ്യംതി വീരാ രണവിശാരദാഃ 11.

ഏവമുക്തം സമാശ്രുത്യ ശത്രുഘ്നഃ സചിവം പ്രതി .

ഉവാച പുനരപ്യേവം വചനം വദതാം വരഃ 12.

ശത്രുഘ്ന ഉവാച.

കഥമത്ര പ്രകർതവ്യം രാമാശ്വോഽനേന ചേദ്ധൃതഃ .

നായാതി യോദ്ധും പ്രബലം കടകം വീരസേവിതമ് 13.

സുമതിരുവാച.

ദൂതഃ പ്രേഷ്യോ മഹാരാജ രാജാനം പ്രതി വാഗ്മികഃ .

യദ്വാക്യേന സമായാതി ബലേന ബലിനാം വരഃ 14.

നോചേദജ്ഞാനതോ വാഹോ ധൃതഃ കേനാപി മാനിനാ .

അർപയിഷ്യതി നഃ സാധുമശ്വം ക്രതുവരം ശുഭമ് 15.

ഇതി ശ്രുത്വാതു തദ്വാക്യം ശത്രുഘ്നോ ബുദ്ധിമാൻബലീ .

അംഗദം പ്രത്യുവാചേദം വചനം വിനയാന്വിതമ് 16.

ശത്രുഘ്ന ഉവാച.

യാഹി ത്വം നികടസ്ഥേ വൈ സുരഥസ്യ മഹാപുരേ .

ദൂതത്വേന തതോ ഗത്വാ പ്രബ്രൂഹി നൃപതിം പ്രതി 17.

ത്വയാ ധൃതോ രാമവാഹോ ജ്ഞാനതോഽജ്ഞാനതോപി വാ .

അർപയതു ന വാ യാതു പ്രധനം വീരസംയുതമ് 18.

രാമസ്യ ദൗത്യം ലംകായാം രാവണം പ്രതി യത്കൃതമ് .

തഥൈവ കുരു ഭൂയിഷ്ഠ ബലസംയുതബുദ്ധിമൻ 19.

ശേഷ ഉവാച.

ഏതച്ഛ്രുത്വാംഗദോ വീര ഓമിതി പ്രോച്യ ഭൂമിപമ് .

ജഗാമ സംസദോ മധ്യേ വീരശ്രേണിസമന്വിതേ 20.

ദദർശ സുരഥം ഭൂപം തുലസീമംജരീധരമ് .

രാമഭദ്രം രസനയാ ബ്രുവംതം സേവകാന്നിജാൻ 21.

രാജാപി ദൃഷ്ട്വാ പ്ലവഗം മനോഹരവപുർധരമ് .

ശത്രുഘ്നദൂതം മത്വാപി വാലിജം പ്രത്യഭാഷത 22.

സുരഥ ഉവാച.

പ്ലവഗാധിപ കസ്മാത്ത്വമാഗതോഽത്ര കഥം ഭവാൻ .

ബ്രൂഹി മേ കാരണം സർവം യഥാ ജ്ഞാത്വാ കരോമി തത് 23.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി സംഭാഷമാണം തം പ്രത്യുവാച കപീശ്വരഃ .

വിസ്മയംശ്ചേതസി ഭൃശം രാമസേവാകരം നൃപമ് 24.

ജാനീഹി മാം നൃപശ്രേഷ്ഠ വാലിപുത്രം ഹരീശ്വരമ് .

ശത്രുഘ്നേന ച ദൂതത്വേ പ്രേഷിതോ ഭവതോഽംതികമ് 25.

സേവകൈഃ കൈശ്ചിദാഗത്യ ധൃതോഽശ്വോ മമ സാംപ്രതമ് .

അജ്ഞാനതോ മഹാന്യായ്യം കുർവദ്ഭിഃ സഹസാ നൃപ 26.

തമശ്വം സഹ രാജ്യേന സഹപുത്രൈർമുദാന്വിതഃ .

ശത്രുഘ്നം യാഹി ചരണേ പതിത്വാശു പ്രദേഹി ച 27.

നോചേച്ഛത്രുഘ്നനിർമുക്തനാരാചൈഃ ക്ഷതവിഗ്രഹഃ .

പൃഥ്വീതലമലം കുർവഞ്ഛയിഷ്യസി വിശീർഷകഃ 28.

യേന ലംകാപതിർനാശം പ്രാപിതോ ലീലയാ ക്ഷണാത് .

തസ്യാശ്വം യാഗയോഗ്യം തു ഹൃത്വാ കുത്ര ഗമിഷ്യസി 29.

ശേഷ ഉവാച.

ഇത്യാദിഭാഷമാണം തം പ്രത്യുവാച മഹീശ്വരഃ .

സർവം തഥ്യം ബ്രവീഷി ത്വം നാനൃതം തവ ഭാഷിതമ് 30.
പരം ശൃണുഷ്വ മദ്വാക്യം ശത്രുഘ്നപദസേവക .
മയാ ധൃതോ മഹാനശ്വോ രാമചംദ്രസ്യ ധീമതഃ 31.
ന മോക്ഷ്യേ സർവഥാ വാഹം ശത്രുഘ്നാദിഭയാദഹമ് .
ചേദ്രാമഃ സ്വയമാഗത്യ ദർശനം ദാസ്യതേ മമ 32.
തദാഹം ചരണൗ നത്വാ ദാസ്യാമി സുതസംയുതഃ .
സർവം രാജ്യം കുടുംബം ച ധനം ധാന്യം ബലം ബഹു 33.
ക്ഷത്ത്രിയാണാമയം ധർമഃ സ്വാമിനാപി വിരുദ്ധ്യതേ.
ധർമേണ യുദ്ധം തത്രാപി രാമദർശനമിച്ഛതാ 34.
ശത്രുഘ്നാദീൻപ്രവീരാംസ്താനധുനാഹം ക്ഷണാദപി .
ജിത്വാ ബധ്നാമി മദ്ഗേഹേ നോചേദ്രാമഃ സമാവ്രജേത് 35.
ശേഷ ഉവാച.
ഇതി ശ്രുത്വാംഗദോ ധീമാഞ്ജഹാസ നൃപതിം തദാ .
ഉവാച ച മഹദ്വാക്യം മഹാധൈര്യസമന്വിതമ് 36.
അംഗദ ഉവാച.
ബുദ്ധിഹീനഃ പ്രവദസി വൃദ്ധത്വാത്സാഗതാ തവ .
യത്ത്വം ശത്രുഘ്നനൃപതിം ധിക്കരോഷി ധിയാ ബലീ 37.
യോ മാംധാതൃരിപും ദൈത്യം ലവണം ലീലയാവധീത് .
യേനാനേകേ ജിതാഃ സംഖ്യേ വൈരിണഃ പ്രബലോദ്ധതാഃ 38.
വിദ്യുന്മാലീ ഹതോ യേന രാക്ഷസഃ കാമഗേ സ്ഥിതഃ .
ത്വം തം ബധ്നാസി വീരേംദ്രം മതിഹീനഃ പ്രഭാസി മേ 39.
ഭ്രാതൃജോ യസ്യ സുബലീ പുഷ്കലഃ പരമാസ്ത്രവിത് .
യേന രുദ്രഗണഃ സംഖ്യേ വീരഭദ്രഃ സുതോഷിതഃ 40.
വർണയാമി കിമേതസ്യ പരാക്രാംതിം ബലോർജിതാമ് .
യേന നാസ്തി സമഃ പൃഥ്വ്യാം ബലേന യശസാ ശ്രിയാ 41.
ഹനൂമാന്യസ്യ നികടേ രഘുനാഥപദാബ്ജധീഃ .

യസ്യാനേകാനി കർമാണി ഭവിഷ്യംതി ശ്രുതാനി തേ 42.

സത്രികൂടാ രാക്ഷസപൂർദഗ്ധാ യേന ക്ഷണാദ്ബലാത് .

അക്ഷോ യേന ഹതഃ പുത്രോ രാക്ഷസേംദ്രസ്യ ദുർമതേഃ 43.

ദ്രോണോനാമ ഗിരിര്യേന പുച്ഛാഗ്രേണ സദൈവതഃ .

ആനീതോ ജീവനാർഥം തു സൈനികാനാം മുഹുർമുഹുഃ 44.

ജാനാതി രാമശ്ചാരിത്രം നാന്യോ ജാനാതി മൂഢധീഃ .

യം കപീംദ്രം മനാക്സ്വാന്താന്ന വിസ്മരതി സേവകമ് 45.

സുഗ്രീവാദ്യാഃ കപീംദ്രാ യേ പൃഥ്വീം സർവാം ഗ്രസംതി യേ .

തേ ശത്രുഘ്നം നൃപം സർവേ സേവംതേ പ്രേക്ഷണോത്സുകാഃ 46.

കുശധ്വജോ നീലരത്നോ രിപുതാപോ മഹാസ്ത്രവിത് .

പ്രതാപാഗ്ര്യഃ സുബാഹുശ്ച വിമലഃ സുമദസ്തഥാ 47.

രാജാ വീരമണിഃ സത്യയുതോ രാമസ്യ സേവകഃ .

ഏതേഽന്യേപി നൃപാ ഭൂമേഃ പതയഃ പര്യുപാസതേ 48.

തത്ര ത്വം വീര ജലധൗ മശകഃ കോ ഭവാനിതി .

തജ്ജ്ഞാത്വാ ഗച്ഛ ശത്രുഘ്നം കൃപാലും പുത്രകൈര്യുതഃ 49.

വാഹം സമർപ്യ ഗംതാസി രാമം രാജീവലോചനമ് .

ദൃഷ്ട്വാ കൃതാർഥീ കുരുഷേ സ്വാംഗാനി ജനുഷാ സഹ 50.

ശേഷ ഉവാച.

രാജാ പ്രോവാച തം ദൂതം പ്രബ്രുവംതമനേകധാ .

ഏതാന്ദർശയസി ക്ഷിപ്രം സർവേ ന മമഗോചരാഃ 51.

യാദൃശം മദ്ബലം ദൂത താദൃശം ന ഹനൂമതഃ .

യോ രാമം പൃഷ്ഠതഃ കൃത്വാ പ്രാഗാദ്യാഗസ്യ പാലനേ 52.

യദ്യഹം മനസാ വാചാ കർമണാ കുതുകാന്വിതഃ .

ഭജാമി രാമം തർഹ്യാശു ദർശയിഷ്യതി സ്വാം തനുമ് 53.

അന്യഥാ ഹനുമന്മുഖ്യാ വീരാ ബധ്നംതു മാം ബലാത് .

ഗൃഹ്ണംതു വാഹം തരസാ രാമഭക്തിസമന്വിതാഃ 54.

ഗച്ഛ ത്വം നൃപ ശത്രുഘ്നം കഥയസ്വ മമോദിതമ് .

സജ്ജീഭവംതു സുഭടാ ഏഷ യാമി രണേ ബലീ 55.

സ വിചാര്യ യഥായുക്തം കരിഷ്യതി രണാംഗണേ .

മോചയംതു മഹാവാഹം ന വാമാ മാ ദദംതു തേ 56.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി ശ്രുത്വാസ്മി തം കൃത്വാ യയൗ വീരോ യതോ നൃപഃ .

ഗത്വാ നിവേദയാമാസ യഥോക്തം സുരഥേന വൈ 57.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖണ്ഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ സുരഥദൂതയോഃ സംവാദോനാമ പംചാശത്തമോ്ധ്യായഃ 50.
